

PALMAXXI

2022

ANUARI

EDITA

Palma XXI

FOTOGRAFIA

Antonio Cosme Bella

(foto de portada)

Aquesta i algunes de les imatges interiors
(sobre les quals figura l'autor/a) són del
banc d'imatges "Palma 365" de la Fundació
Turisme Palma)

Juanjo Suárez

Maria Reyero

Arquitectives

REDACCIÓ I MAQUETACIÓ

Fundació Iniciatives del
Mediterrani

IMPRESSIÓ

Esment Impremta

AGRAÏMENTS

Guillem Aloy Bibiloni
Maria Lluïsa Dubon Pretus
Jaume Garau Salas
Maria Gómez Llabrés
Jaume Gual Carbonell
Dolores Ladaria Bañares
Cristina Llorente Roca
Climent Picornell Bauzà
Pere Rabassa Sansaloni

CONTACTE

info@palmaxxi.com
www.palmaxxi.com
facebook.com/PalmaXXI
twitter.com/PalmaXXI
instagram.com/PalmaXXI

© Palma XXI, 2022
Sant Roc, 4
07001, Palma

Dipòsit legal: PM 848-2019

CARTA DE LA PRESIDENTA 4

PRESENTACIÓ PALMA XXI 6

SOCI D'HONOR 2022 8

CONTEXT 10

BLOC 1:
Estudi i divulgació del passat de Ciutat

Biografia de Palma	14
Carta històrica de Palma	15
Guies urbanes de Palma	16
Rutes guiades "L'Eixample, pam a pam"	17

BLOC 2:
Anàlisi del present de Ciutat

Turisme de Megacreuers	20
<i>Ciutat</i> , la revista de Palma	22
Documental "Històries de Resistència"	23

BLOC 3:
Propostes de futur

Repensar Ciutat	26
El parc agrari de S'Horta de Dalt	28
Fòrum de la Societat Civil	30

ALIANCES 33

COMUNICACIÓ 35

GESTIÓ INTERNA 37

EPÍLEG: Cap a on hauríem d'anar els pròxims anys? 39

Aquest any 2022 començ la presentació al nostre anuari amb una perspectiva diferent de la dels dos anys anteriors. La pandèmia, tot i continuar present, ha adquirit un menor protagonisme i ha facilitat una nova etapa que ens està mostrant llums i ombres. D'una banda, ha permès anar recuperant amb força l'activitat en diversos àmbits i aquest estiu s'ha arribat pràcticament a la plena ocupació. Hi havia molts de sectors que l'havien patit intensament i també s'ha percebut que, més enllà dels aspectes purament econòmics, hi havia una gran necessitat per part de la població de recuperar moltes activitats perdudes. S'ha generat un increment de la mobilitat a tots els nivells amb efectes observables i que també ha coincidit amb un estiu extraordinari climatològicament. Aquest fet ens ha fet molt present tota la problemàtica de l'emergència climàtica i, tot plegat, ha suposat un estiu que podríem qualificar, d'alguna manera, com a explosiu.

Durant la pandèmia des de molts d'indrets, també des de Palma XXI, es va reflexionar sobre les debilitats del nostre model econòmic i social, fent especial incidència en com l'economia, basada en el monocultiu turístic, havia mostrat la seva gran fragilitat i la necessitat urgent de replantejar-nos el model econòmic. Moltes érem les entitats i persones convençudes que la pandèmia ens havia de servir per aprendre, que l'Administració havia de treballar per transformar tot allò que ja sabem que no funciona i la necessitat de construir entre tots i totes un nou horitzó. Per això, aquest estiu extraordinari ha estat considerat com un retorn als patrons anteriors i el desaprofitament de totes les lliçons que la pandèmia ens havia deixat.

Des de Palma XXI hem continuat desenvolupant diversos projectes per tal de contribuir a reforçar accions encaminades a la reflexió col·lectiva, que puguin permetre avançar en la nova direcció. Destacarem la contribució feta des de la nostra entitat al Fòrum de la Societat Civil, que ha fet passes importants per contribuir a aquest canvi de model que creiem necessari i urgent. També la participació activa dins del Consell Municipal de Ciutat, que s'ha reunit en poques ocasions, encara que aquest any 2022 s'ha produït un fet destacat: l'aprovació inicial de la revisió del Pla General de Palma. Des de Palma XXI hem aportat les nostres al·legacions dins el període d'exposició pública; esperem que al llarg de l'any vinent se'n produeixi l'aprovació definitiva. També hem participat en els diversos tallers encaminats a fer efectiva la Revisió del Pla de Mobilitat Urbana Sostenible i hem pogut continuar participant en el procés d'implantació de "Palma Ciutat 30". Així mateix, s'ha continuat participant en algunes trobades de l'Observatori del Paisatge de Mallorca.

Els diversos projectes propis de la nostra entitat han continuat caminant: les Guies urbanes de Palma, la participació molt activa a la Plataforma contra els Megacreuers, la nostra estimada revista Ciutat (que enguany ha vist com tres dels seus números han estat inclosos com a suplement a Diario de Mallorca, arribant a milers de persones!). Hem publicat el llibre de la Carta Històrica de Palma, que molt aviat presentarem. I hem presentat el nostre primer documental! El guanyador d'un Goya, Carles Bover, va dirigir "Històries de resistència: relat coral des dels barris de Palma", i ens va ajudar a donar veu a les diferents lluites, reivindicacions i experiències de viure a Ciutat.

S'ha continuat donant impuls al projecte del Parc agrari Nord, al llarg d'aquest any s'ha signat el Protocol entre administracions i entitats – Palma XXI ha estat la primera entitat no específicament agrària que ja l'ha signat - que ha de permetre fer-lo realitat, esperem tenir novetats significatives durant l'any que ve. Una de les línies que hem anat treballant dins el Parc Agrari ha estat el de la Custòdia del Territori, de la mà del primer propietari que ha permès dur-lo a terme a la seva finca de Son Sardina, Tomàs Fortuny Salas. A l'Anuari que ara tens a les mans podràs veure que és el nostre soci d'honor enguany, en reconeixement a tota la seva trajectòria professional i vital.

L'anuari abasta les activitats dutes a terme des d'octubre de l'any passat fins al moment, per fer coincidir aquesta rendició de comptes amb l'assemblea anual. Podem dir que es van consolidant un bon nombre de projectes i també que van sorgint algunes noves línies d'acció. La velocitat en què els diversos esdeveniments s'han anat produint al llarg d'aquest any (pandèmia, invasió d'Ucraïna, restabliment accelerat del turisme, etc.) no ens ho ha posat fàcil, però amb el compromís, la voluntat i l'empenta de socis i sòcies, entitats aliades i altres simpatitzants hem tirat endavant la missió de l'entitat.

Vull aprofitar aquesta presentació per dir que és el moment que, d'acord amb els nostres estatuts, correspon renovar la Junta de Palma XXI i que, per tant, d'aquesta assemblea haurà de sortir la nova presidència de l'entitat. És l'hora llavors d'agrair la confiança que els socis i sòcies han dipositat al llarg d'aquests tres anys amb la meva persona, amb la convicció que la nova presidència suposarà un renovat impuls que anirà conformant el futur de Palma XXI, i tant, de bo, aportant al futur mateix de Ciutat.

Lluïsa Dubon Pretus

PRESIDENTA DE PALMA XXI

Palma, octubre de 2022

PRESENTACIÓ

PALMA XXI

És una associació ciutadana fundada l'any 2016. Amb el caràcter d'observatori sobre el passat, present i futur de Ciutat, Palma XXI és una iniciativa col·lectiva per a reflexionar i presentar propostes de futur amb perspectiva històrica i participació ciutadana. Prenent com a base la necessitat de comprendre el recorregut històric i les tendències constructives i destructives de la ciutat, les nostres accions s'enfoquen des d'una perspectiva diversa però integrada (sociològica, econòmica, cultural, política, urbanística, arquitectònica...).

Ens adreçam a la societat palmesana amb l'afany d'oferir un espai físic i virtual d'aprenentatge i debat sobre el que som, sobre el que es perd, el que es transforma i el que projectam per a la nostra ciutat.

Durant aquest any 2022 hem continuant impulsant projectes i iniciatives per a complir els nostres objectius:

Estudiar l'evolució de la ciutat de Palma al llarg de la seva història, especialment a l'època contemporània,

Organitzar i participar en debats públics a través d'internet i de manera presencial, mitjançant conferències, taules rodones, jornades, etc. sobre els temes que afecten avui a la ciutat.

Analitzar les tendències actuals i fer propostes de futur per un creixement sostenible i favorable als seus residents i als visitants.

Participar en els organismes institucionals i en les xarxes socials per donar difusió a les nostres propostes.

Junta Directiva de Palma XXI

Lluïsa Dubon

Presidenta

Jaume Garau

Secretari

Jaume Gual

Tresorer

Guillem Aloy

Vocal

Maria Gómez

Vocal

Dolores Ladaria

Vocal

Cristina Llorente

Vocal

Climent Picornell

Vocal

Pere Rabassa

Vocal

Soci d'honor de Palma XXI 2022

TOMÀS FORTUNY SALAS

Tomàs Fortuny és arquitecte i veí de Son Sardina. Ha desenvolupat la major part de la seva vida professional en projectes i gestió de rehabilitació de Patrimoni Històric.

Va ser gerent del Patronat Municipal d'Urbanisme durant 20 anys i va participar, primer des del Col·legi d'Arquitectes i després des de l'Ajuntament, en la rehabilitació i recuperació de quatre barris del centre històric: el Puig de Sant Pere, Es Jonquet, Sa Calatrava i Sa Gerreria. Fins el dia 1 de setembre ha seguit en actiu com a arquitecte del Patronat Municipal de l'Habitatge de Palma.

El desembre de 2020 el vàrem entrevistar per la revista *Ciutat* i ens va parlar de la seva participació en els Plans Integrals de Renovació Integral dels barris del centre, i ja ens va deixar clara la seva visió de la participació ciutadana: "Sempre vàrem treballar mà a mà amb els veïnats. Una actuació sense tenir-los en compte hauria estat impossible".

En Tomàs és activista veïnal de tota la vida. Actualment forma part com a vocal d'Urbanisme de la Junta Directiva de l'Associació de Veïnats de Son Sardina.

Ha lluitat per la millora del seu barri, Son Sardina, però també s'ha solidaritzat amb la realitat d'altres indrets llunyans del món. Ha participat a programes de cooperació al desenvolupament a Tunísia, Líban, Txad i Sumatra. Forma part de la ONGD Arquitectes sense Fronteres des de fa 25 anys i actualment participa a la junta directiva de Montision Solidària.

Des del 2020 forma part del Projecte de Custòdia del Territori impulsat per Palma XXI al Parc Agrari Nord. La seva propietat ha estat terra fèrtil conreada per joves pagesos i pageses, demostrant que treballar de manera cooperativa i solidària dona literalment fruits.

Pel seu compromís amb la ciutat, la urbana i la rural, i amb la ciutadania, enguany el nomenam soci d'honor de Palma XXI.

Tomàs Fortuny passeja amb la presidenta de Palma XXI, Lluïsa Dubon, per la seva finca de Son Sardina, terrenys que formen part del projecte de custòdia del territori que implusa Palma XXI.

El març de 2021 publicàvem el sisè número de la Revista *Ciutat* amb el títol "Palma: un any després". En aquell moment, no hi havia dubte a després "de què" ens referíem. A finals de 2022 aquella pregunta (i aquella experiència) queda tan enfora que alguns ja quasi dubtarien de la resposta, d'igual manera que avui ja pràcticament ens sorprèn tenir notícies d'un cas proper de Covid-19 o aixecam una cella en sentir xerrar de confinament. La responsabilitat col·lectiva i el compromís amb la vacunació donaren els seus fruits.

La mascareta ja només és obligatòria a les farmàcies (quantes vegades haurem fet mitja volta per tornar a casa a recollir-la, oblidada, o l'haurem hagut de comprar al mateix establiment), als centres mèdics i al transport col·lectiu. Malauradament, sembla que el que sí que ha perdut vigència ha estat el "tot anirà bé", el "sortirem millors" i, fins i tot, l'anomenada "nova normalitat" (tot sembla molt similar abans).

2022 ha estat l'any en el qual s'ha tornat a posar sobre la taula, i amb força, el debat entorn del sobreturisme. L'aeroport de Son Sant Joan pràcticament ha recuperat les xifres de l'any 2019, l'any dels rècords, però amb un detall significatiu: des de gener a agost, s'han rebut un 5,4% menys de passatgers en comparació amb

el mateix període de 2019; en canvi, s'ha registrat un increment del 0,7% en el nombre d'operacions (enlairaments i aterratges). És a dir, a major nombre de vols, menys passatgers. Una tendència similar, però encara més acusada, s'observa al turisme de creuers: en el primer semestre varen arribar al port de Palma un 52% menys de creueristes que a 2019; en canvi, el nombre de bucs només va disminuir en un 13%. Com a resultat, tant en el cas dels avions com en el dels creuers, menys passatgers però més contaminació.

Les conseqüències de la turistificació s'han fet de nou paleses en àmbits molt diferents, arribant fins i tot als més quotidians, com al servei de taxis, en un estiu en el qual la ciutadania ha tingut moltes dificultats per emprar aquest servei públic, absorbit per l'ús turístic. Balears ha estat la primera comunitat autònoma en superar els màxims en venda i lloguer de la bombolla immobiliària de 2007. A Palma, el preu de compravenda s'ha incrementat un 11% en el darrer any. Actualment, només l'1% dels habitatges en lloguer a la ciutat es troben a un preu inferior a 750 €. Segons un estudi de l'OCU, Palma té la cistella de la compra més cara d'Espanya. El salari mitjà, en canvi, està per davall de la mitjana estatal. El SOS Turisme ha transmutat a un SOS Residents.

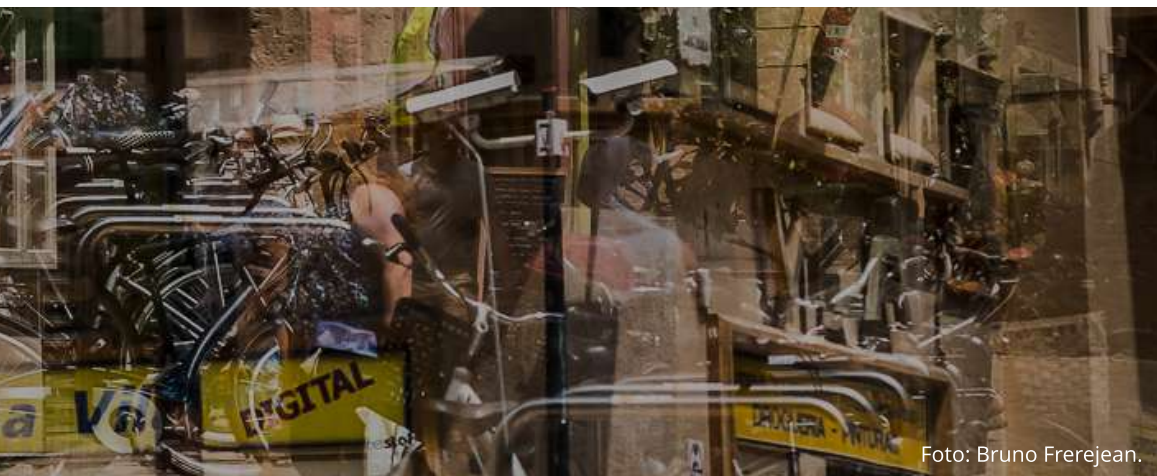

Foto: Bruno Frerejean.

Enguany ha estat rellevant per reflexionar sobre la ciutat del futur. A començaments d'any sortia a exposició pública el nou Pla General d'Ordenació Urbana de Palma, el pla que ha de dissenyar la ciutat a 20 anys vista. L'Ajuntament va rebre 892 al·legacions per a un Pla que espera aprovar-se definitivament a principis de 2023.

Aquesta ciutat del futur haurà de tenir ben present l'emergència climàtica. Potser 2022 haurà estat l'any en què s'ha materialitzat de manera més evident que alguna cosa està passant amb el clima. Segons AEMET, aquest estiu ha estat el més calorós a Mallorca d'ençà que hi ha registres. Als mesos de juny, juliol i agost, la temperatura va ser més de 2 °C superior a la mitjana. A l'illa s'han produït 3 onades de calor, la del mes d'agost va durar tota la primera quinzena, la més llarga registrada en els darrers 30 anys. A Formentera i Montuïri es va arribar als 44,5 °C, rècord absolut per l'arxipèlag. A l'estació meteorològica de Portopí, amb dades des de 1978, s'han batut els rècords de temperatures màximes i mínimes registrades. També a Portopí es registraren durant l'estiu 89 nits tropicals (superiors als 20 °C), quan la mitjana és de 66, i, d'aquestes, 34 nits tòrrides (de més de 25 °C), quan la mitjana és de 5. La temperatura de la mar també va batre rècords amb els 31,36 °C el 24 d'agost a Sa

Dragonera. Aquell mateix mes, en mig de la badia de Palma, a 10 m de profunditat la temperatura no davallada dels 30°C.

Els rècords (siguin en turisme o en clima), ens han tornat a posar davant dels nostres ulls les nostres diferents dependències (d'un sector... del planeta...). La situació geopolítica actual no fa més que augmentar la sensació d'incertesa i conflictes com la guerra a Ucraïna ens evidencien les connexions amb l'exterior: manca de productes agroalimentaris, imprevisibilitat en el subministrament de gas...

En tot aquest tram, sembla haver-hi un llum d'esperança precisament en la reacció ciutadana, per exemple amb demostracions de solidaritat en la resposta a l'acollida a ucraïnesos. En l'àmbit reivindicatiu, el moviment activista s'està organitzant entorn d'una xarxa europea front el turisme de creuers. El Dia Internacional del Turisme va ser reinterpretat pels moviments socials com el Dia del Col·lapse Turístic, amb concentracions simultànies a diverses ciutats europees. La transició social, ecològica i econòmica sembla ja no tenir marxa enrere. En aquest sentit, el Fòrum de la Societat Civil, format per vint-i-cinc entitats de diferents àmbits, Palma XXI entre elles, continua amb la seva tasca de reflexió, diàleg i propostes per a enfortir els moviments ciutadans i contribuir a aquesta transformació.

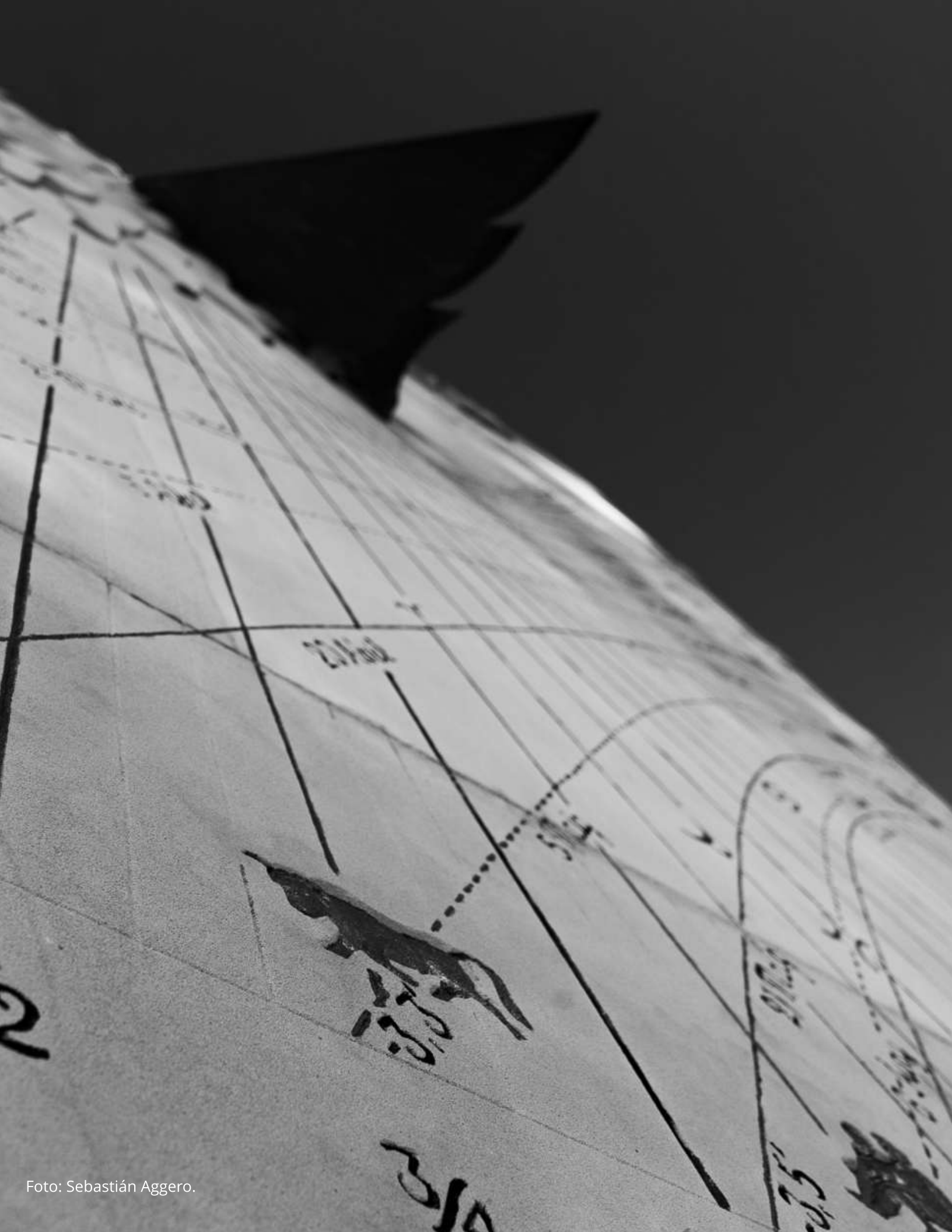

Foto: Sebastián Aggero.

1

Estudi i divulgació del passat de Ciutat

Conèixer l'evolució de la ciutat ens dona la perspectiva necessària per entendre millor el present i fer millors propostes de futur. Amb aquesta premissa, des de Palma XXI hem donat forma a una sèrie de línies de feina enfocades a analitzar i divulgar el coneixement sobre l'evolució de la ciutat. Miram al passat des de diferents òptiques, per tal de tenir una imatge definida en termes històrics, urbanístics, socials, econòmics, culturals... Posant especial interès en els moviments socials, personalitats o iniciatives ciutadanes que contribuïren a construir la ciutat que coneixem avui.

Aquesta constel·lació de projectes de coneixement es complementen uns amb els altres, de manera que es combinen propostes d'itineraris a peu amb eines cartogràfiques digitals i publicacions en paper.

Biografia de Palma

La Biografia de Palma és una narració col·lectiva de l'evolució de la ciutat. Més de 80 especialistes en diferents moments històrics i de diferents disciplines (urbanisme, arquitectura, història, cultura, moviment social...) han participat en la seva elaboració.

L'obra està dividida en quatre parts, que es poden consultar a la web de Palma XXI. Si voleu aconseguir un exemplar en paper, posau-vos en contacte a info@palmaxxi.com. Els socis i sòcies de l'entitat tenen un exemplar d'obsequi!

El mes de febrer de 2019 vàrem començar una col·laboració amb l'ARA Balears per a publicar a la contraportada del suplement ARA Diumenge una pàgina de la nostra Biografia cada setmana. El març d'enguany publicàvem el darrer capítol. Tot plegat, una col·laboració de tres anys que ens ha permès arribar a 2500 lectors setmanals a través de l'edició en paper del diari, a més de tots aquells que han llegit els capítols a la web de l'Ara Balears. La relació entre Palma XXI i l'ARA Balears continua ara amb la publicació de la Carta Històrica.

Carta Històrica de Palma

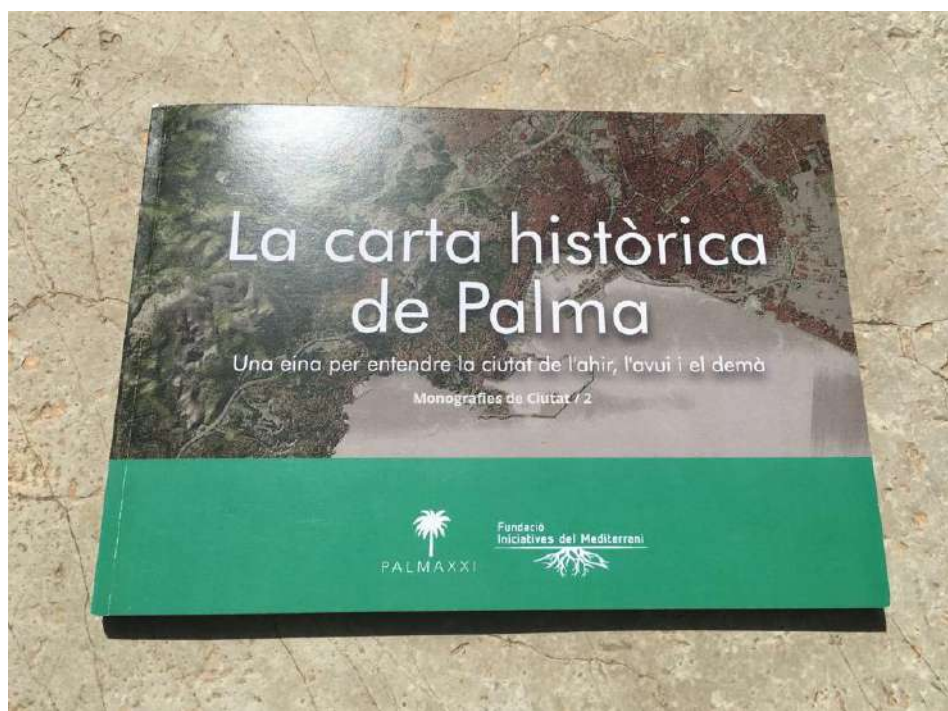
Palma XXI va participar en la celebració de la **GeoNight 2022**, la Nit Internacional de la Geografia, amb una conferència sobre la Carta històrica de Palma.

La trobada es va dur a terme el 22 d'abril a Can Oleo, en col·laboració amb el Departament de Geografia de la UIB. Varen intervenir Jaume Garau i Pilar Buendia, per part de Palma XXI; Xisca Mir, gerent de SITIBSA; i Macià Blàzquez, del Departament de Geografia. A més, es va comptar amb l'assistència de Michael Meadows, president de la Unió Geogràfica Internacional, i Rubén Lois, Associació Espanyola de Geografia.

El 7 de maig de 2022 es va iniciar una **col·laboració amb el diari ARA Balears** per a la publicació setmanal d'un capítol de la Carta al suplement ARA Diumenge.

A més, s'ha editat el **llibre de la Carta històrica de Palma**, amb el suport del Consell de Mallorca. Amb aquesta publicació es proposa al lector combinar l'ús de diferents eines per aconseguir una experiència més completa: complementar la lectura del llibre amb la comparativa dels mapes del visor digital, ampliar informació amb els capítols recomanats de la Biografia de Palma i, per descomptat, conèixer i veure en primera persona el que s'exposa amb una passejada per Ciutat.

La Carta històrica de Palma es pot consultar a la web de Palma XXI i al Visualitzador IDEIB.

Guies urbanes de Palma

Les Guies urbanes de Palma és una col·lecció de mapes desplegable per a conèixer la ciutat de la millor manera: trepitjant-la. Cada Guia està dedicada a un barri o zona de la ciutat, amb una introducció històrica i apunts d'interès a l'anvers, i una proposta d'itinerari al revers, on també figuren fotografies i descripcions del que trobarem durant la nostra passejada. Ja són set les Guies urbanes de la col·lecció:

- Les Avingudes (publicada el 2018).
- De s'Escorxador al pont des tren (2019)
- Pere Garau (2019)
- Santa Catalina i es Jonquet (2019)
- El Terreno (2020)
- Sa Riera (2021)
- La Soledat (2021)

La nova **Guia urbana de La Soledat** fa un recorregut per aquest barri històric de Palma. L'itinerari recull els orígens extramurs d'una barriada on s'hi ubicarien importants indústries per a la ciutat, i que comptaria amb un moviment obrer i veïnal molt sòlid, i arriba fins a l'actualitat amb la proposta del futur Districte d'Innovació.

Per adquirir les Guies urbanes posau-vos en contacte a info@palmaxxi.com.

La col·lecció Guies urbanes de Palma ha comptat amb el suport de Colonya-Caixa Pollença, Ajuntament de Palma, Consell de Mallorca i la Fundació Iniciatives del Mediterrani.

Rutes guiades L'Eixample, pam a pam

Paral·lelament a l'elaboració de les guies, en col·laboració amb Arquitectives s'organitza el cicle de rutes guiades "L'Eixample pam a pam", on precisament s'ofereix al públic la realització dels itineraris de les Guies urbanes. D'aquesta manera, apropam els valors històrics, socials i culturals de l'Eixample de Palma al conjunt de la ciutadania.

Entre el mes d'abril i juny de 2022, s'han duit a terme **set itineraris guiats**, seguint cadascuna de les guies publicades fins a la data.

D'altra banda, vàrem col·laborar amb el festival **Open House** en la seva primera edició el mes de novembre de 2021 amb l'organització de l'itinerari guiat per Sa Riera.

Foto: Lilit Miribyan.

2

Anàlisi del present de Ciutat

El ritme d'una ciutat sol ser trepidant: dinàmiques canviants, projectes que neixen, s'estanquen o moren, lluites victorioses o fracassos del moviment social... Observar sistemàticament la realitat és fonamental per documentar tendències, comptar amb dades estratègiques per fer incidència amb les institucions i la ciutadania i generar espais de reflexió al voltant de temes de la ciutat contemporània com els fenòmens de gentrificació, turistificació, pèrdua patrimonial o transformacions en els usos dels espais. Aquest 2022 des de Palma XXI hem continuat analitzant el dia a dia de la nostra ciutat, des del coneixement de la seva evolució i amb la voluntat de contribuir a incidir en el seu futur.

Turisme de megacreuers

Aquest mes d'agost, amb les platges i carreteres de Mallorca i els carrers de Palma desbordats de turistes, el conseller delegat de Melià, Gabriel Escarrer, qualificava l'estiu de "memorable". Certament, serà un estiu difícil d'oblidar, en termes de saturació turística. Un dels elements que ha contribuït a aquesta massificació, especialment als carrers de Ciutat, ha estat la reactivació del turisme de creuers. Tot i que s'han tornat a repetir imatges de carrers saturats per grups de creueristes i ha continuat l'anar i venir de bucs de dimensions gegantines (amb l'impacte mediambiental i per a la salut pública que suposen), hi ha hagut dos canvis fonamentals: l'acord al qual varen arribar el Govern i les navilieres el passat mes de desembre (no més de 3 creuers al dia - amb 18 dies d'excepcions durant l'any - i 8000 passatgers), per posar límits a aquest tipus de turisme, i la palesa minva del nombre de creueristes respecte a les dades prepanidèmiques (un 56% menys).

Des de la Plataforma contra els Megacreuers, de la qual forma part molt activa Palma XXI,

hem seguit de molt a prop tota l'actualitat al voltant d'aquest tipus de turisme i fent contínues reivindicacions.

El desembre vàrem llençar una campanya recollint les opinions de personalitats rellevants del món de la ciència i l'acadèmia, la política i l'activisme al voltant del debat sobre la limitació dels creuers. Varen participar veus com l'ambaixador Jorge Dezcallar, el fundador de Greenpeace a Espanya Xavier Pastor, el president del Comitè d'Experts per a la Transició Energètica i el Canvi Climàtic a les Illes Balears, Pau de Vílchez o el president del Fondo per l'Ambiente Italiano, Andrea Carandini.

Ens vàrem mostrar decebuts davant l'escenificació de l'**acord de bona voluntat (no oficial) entre el Govern i les navilieres**, per considerar-lo insuficient. La nostra reivindicació encara és d'1 creuer al dia i no més de 4.000 turistes, mentre no es realitzin els estudis d'impacte ambiental, ecològic i social que fa 3 anys que reclamam. D'igual manera, hem visibilitzat cada vegada que se superaven els límits fixats pel mateix Govern i les navilieres.

FORA D'ESCALA

AQUEST TURISME ÉS INSOSTENIBLE

#PlataformaContraElsMegacreuers

Durant la primavera – estiu de 2022 vàrem impulsar des de la Plataforma la campanya "**Fora d'escala: aquest turisme és insostenible**". La campanya es va presentar a l'abril al conseller de Turisme, Iago Negueruela. Les accions d'aquesta campanya s'emmarquen dins la incansable tasca de sensibilització ciutadana sobre els greus impactes mediambientals, econòmics i socials; i d'incidència davant de les institucions perquè es limiti aquest tipus de turisme. Coincidint amb la primera visita a Palma del Wonder of the Seas, el creuer més gran del món, es va fer una sortida per la zona portuària a bord del veler Rafael Verdera. Vàrem instal·lar taules informatives per sensibilitzar turistes i residents.

Com a part de la campanya vàrem engegar la instal·lació de la **xarxa ciutadana de sensors**

de qualitat de l'aire, dels quals ja hi ha 4 en marxa.

Des de Palma XXI, com a part de la Plataforma contra els Megacreuers i amb la seva voluntat de sensibilitzar els més joves, hem fet dues xerrades amb estudiants al voltant de l'impacte d'aquest tipus de turisme sobre la nostra ciutat, una amb alumnes Erasmus i l'altre amb estudiants alemanys de visita.

Com a part de la Plataforma contra els Megacreuers va assistir al Climate Camp de Venècia, que va tenir lloc entre el 7 i l'11 de setembre, el secretari de Palma XXI, Jaume Garau. Allà va tenir lloc la primera reunió de l'**European Cruise Activist Network. (ECAN)**.

La Plataforma ha participat en la convocatòria del #CollapseTourismDay a Palma el passat dia 27 de setembre, a la qual també s'hi va adherir Palma XXI.

D'esquerra a dreta i d'alt a baix: reunió amb el conseller de Turisme, Iago Negueruela, presentació de la campanya "Fora d'Escala: aquest turisme és insostenible" al Diumenge de l'Àngel, sortida amb el Rafael Verdera per rebre el Wonder of The Seas i taula informativa a la Plaça Major.

Ciutat la revista de Palma

Enguany hem continuat treballant des de Palma XXI per donar continuïtat al ja consolidat projecte editorial de Ciutat, la revista de Palma.

A finals del 2022 vàrem començar a editar la revista bimensualment, per poder dedicar més temps a l'elaboració dels continguts. Enguany hem dedicat les pàgines de la revista a fer un balanç de la mitja legislatura de l'Ajuntament, analitzar en detall el nou PGOU, hem posat el termòmetre a la salut de les arts i la cultura a Palma, hem reflexionat al voltant de la tornada del turisme a Ciutat i hem fet un homenatge (i posat en valor) al petit comerç que encara sobreviu a Palma.

Aquest estiu la revista Ciutat ha fet una passa molt important per a la seva difusió i consolidació com a mitjà de comunicació: gràcies a un **acord amb Diario de Mallorca**, i amb el suport del Consell de Mallorca, hem pogut editar els tres últims números com a suplement del diari de major tirada de les nostres illes. 10.000 persones han pogut llegir cadascun d'aquests tres números. Ara explorem possibles fórmules per donar continuïtat a aquesta aliança estratègica.

Una vintena d'articulistes han escrit enguany per Ciutat, aportant les seves valuoses mirades sobre Palma des de l'urbanisme, la història, la política, la cultura, la societat civil, etc. Hem entrevistat a desenes de persones (experts, portaveus del moviment social i veïnal, artistes, representants polítics, etc.) per recollir les seves veus, opinions i propostes sobre temes diversos.

3

Propostes de futur

La ciutat canvia a un ritme molt ràpid, de vegades de manera descontrolada i inesperada. Però, quina ciutat volem? Com ens agradaria que fos Palma en el futur? Els nostres carrers, els parcs i espais públics, l'habitatge, la vida de barri, la relació amb els visitants, etc.

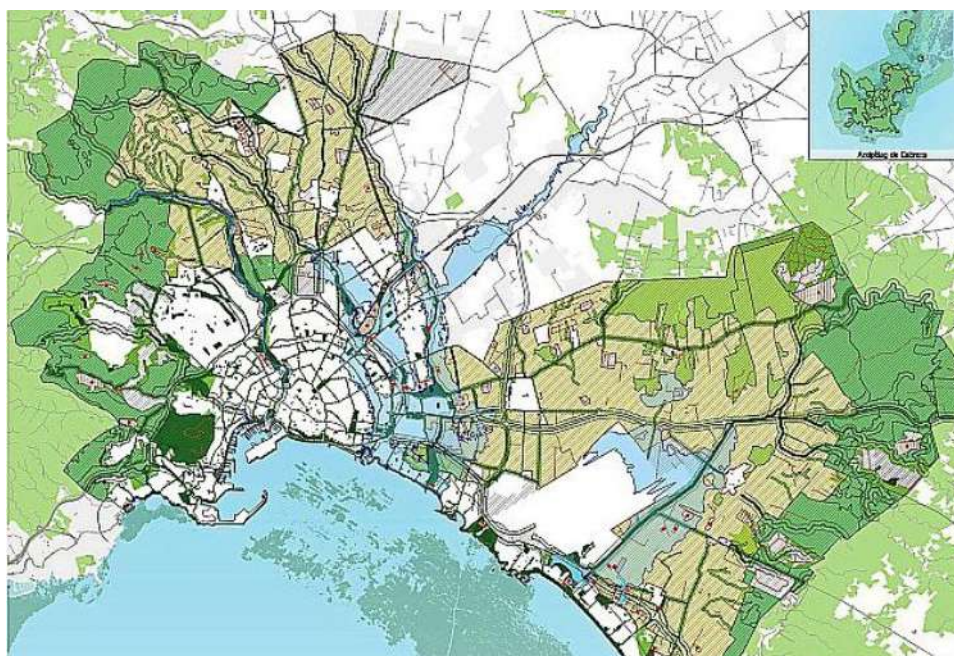
La planificació i un model de ciutat són essencials per poder gaudir d'una ciutat amable per als residents i acollidora per als visitants; que tingui en compte l'herència del passat i que prepari la ciutadania per als reptes del futur; una ciutat que se'n cuidi de tothom per igual, integradora i solidària. En aquest sentit, durant el 2022 hem treballat especialment en aquesta ciutat del futur, amb l'anàlisi del nou PGOU i amb la formulació d'al·legacions sorgides d'un grup de feina creat específicament per a aquesta tasca.

La reflexió, el diàleg i el consens són algunes de les senyes d'identitat de Palma XXI. Des d'aquesta base, i amb un esperit crític i propositiu, treballam per impulsar alternatives i propostes de futur, fomentant la col·laboració amb altres entitats ciutadanes i amb les institucions.

Repensar Ciutat

L'any 2017, Palma XXI iniciava el projecte “**Repensar l'Eixample**” a partir d'un dels objectius principals de l'entitat: estudiar l'evolució de la ciutat al llarg de la seva història per tal de poder idear propostes de futur ben fonamentades que contribueixin a millorar-la. Amb l'evolució pròpia del projecte, es troba la necessitat d'interpretar la ciutat en el seu conjunt, posant la zona del clàssic Eixample (entès com l'àmbit inclòs al Pla Calvet) en relació amb la resta de barriades i zones perifèriques. Amb el focus d'atenció en el debat de model de ciutat, “Repensar Ciutat” és un espai de diàleg i debat sobre qüestions urbanístiques, de mobilitat, habitatge, etc.

El mes de novembre de 2021 s'obria el període d'exposició pública del nou **Pla General d'Ordenació Urbana (PGOU)** de Palma. Des de Palma XXI, consideram el nou Pla General urbanístic de Palma una peça clau del canvi cap a un model de ciutat resiliència, ecològicament sostenible i socialment equitativa. Per això, amb la intenció de poder estudiar en profunditat el document i fer-ne les al·legacions oportunes, es va crear un grup de treball específic. El procés de feina va consistir jornades de reunions, una visita en grup a la exposició del PGOU a la seu del COAIB i l'organització d'una trobada a l'Estudi General Lul·lià on l'equip d'Urbanisme va presentar el Pla General a Palma XXI.

El resultat d'aquestes setmanes de feina va ser un document de 40 pàgines estructurat en 18 apartats on es recolliren al·legacions en relació amb l'habitatge, la renaturalització de les Àrees de Risc, la planificació del centre històric, l'ordenació de l'espai públic i les terrasses, la funcionalitat dels espais lliures, el parc agrari, els eixos cívics, els solars buit en sòl vacant, la millora ambiental a la perifèria rururbana, els espais exteriors escolars o la infraestructura verda urbana.

A més, continuant amb la feina iniciada l'any passat, hem participat a les diferents convocatòries de la **Taula de Mobilitat** de l'Ajuntament de Palma, per tal donar la nostra visió sobre la mobilitat a la ciutat.

- 3/10/2021: Presentació nou PGOU a Palma XXI, a càrrec de Neus Truyol, Joan Riera i Biel Horrach. Estudi General Lul·Lià.
- 13/10/2021: Participació a la II Taula de Mobilitat, convocada per l'Àrea de Mobilitat Sostenible de l'Ajuntament de Palma.
- 22/12/2021: Visita al COAIB de l'equip de feina sobre el PGOU.
- 25/2/2022 Intervenció de Lluïsa Dubon a Onda Cero, en relació amb el nou PGOU.
- 4/4/2022: Participació a la III Taula de Mobilitat, convocada per l'Àrea de Mobilitat Sostenible de l'Ajuntament de Palma.

El grup de treball de Palma XXI per fer les al·legacions visita l'exposició sobre el PGOU al COAIB.

El parc agrari de S'Horta de Dalt

La proposta de creació del parc agrari és una iniciativa de l'administració municipal i autonòmica, al desenvolupament de la qual volem contribuir des de Palma XXI.

El 2019 vàrem iniciar aquesta línia de feina per tal d'actuar en tres línies d'acció: la recerca sobre els valors culturals i patrimonials de la zona nord de Palma (la coneguda com a Horta de Dalt) i la difusió d'aquest coneixement; la dinamització sociocultural i la facilitació d'aliances entre els diferents actors (veïnats, Administració, UIB, etc.); i l'impuls a iniciatives de custòdia del territori per a recuperar terres en desús.

El mes de maig de 2022, Palma XXI s'adhereix al **Protocol per a l'impuls del Parc agrari**. D'aquesta manera, l'associació es convertia en la primera entitat no agrícola que entra a formar part d'aquest protocol, on hi ha representació de l'Ajuntament de Palma, la Conselleria d'Agricultura, comunitats de regants, pagesos i cooperatives. Com a membre del Protocol, l'entitat aporta la seva visió transversal entre l'activitat i la cultura agrària, el paisatge, l'urbanisme, el patrimoni cultural i la vida saludable. Palma XXI forma part de la Comissió de Governança i de la Comissió de Planificació i Infraestructures.

L'**acord de custòdia del territori a Son Sardina** compleix dos anys, mentre es continuen explorant noves fórmules i nous espais per a posar en marxa nous acords. Palma XXI ostenta una vocalia de la Xarxa de Custòdia ICTIB. També som socis d'APAEMA, la xarxa d'agricultura ecològica, ja que consideram que el nou impuls de l'activitat agrícola s'ha de donar des dels principis de l'agroecologia i l'agricultura regenerativa.

Signatura de l'acord d'adhesió de Palma XXI al Protocol per a l'impuls del Parc agrari amb els representants a la Comissió de seguiment de l'Ajuntament de Palma, la Conselleria d'Agricultura i la UIB.

Adalt: Dia Mundial de l'Aigua
Abaix: Taller de bombes de llavors

Hem continuat amb les **tasques de divulgació dels valors del parc agrari** amb xerrades a alumnes de batxillerat i universitaris, així com al conjunt de la ciutadania. El mes de desembre de 2021 vàrem impartir el seminari "**Renéixer el camp. Iniciatives al voltant del parc agrari nord de Palma: custòdia del territori i benefici social**", en el marc de l'assignatura Geografia agrària del Grau en Geografia de la UIB. El mes de febrer, vàrem participar en el cicle (SOS)tenibilidad alimentaria, organitzat pel CIB Culinary Institute of Barcelona al CaixaFòrum de Palma. Amb la **conferència "Alimentarse de territorio"**, vàrem xerrar de com es relaciona la planificació i la gestió del territori amb el paisatge i l'activitat agrària.

Els dies 22 i 23 de març vàrem organitzar, en col·laboració amb la Comunitat de Regants de la Síquia d'en Baster, dues taules rodones amb motiu del **Dia Mundial de l'Aigua**. La primera va tenir lloc a l'Estudi General Lul·lià. La segona, coincidint amb la commemoració del bicentenari de la Comunitat de Regants, es va celebrar al Monestir de la Real. Les jornades varen tractar la temàtica de la gestió i aprofitament de l'aigua, des del punt de vista ambiental i també com a patrimoni històric i cultural.

El mes d'abril de 2022, de nou convidats per CERAi en el marc de la segona edició de "**La sostenibilitat al plat**", vàrem impartir un taller als alumnes de 2n de batxiller sobre el sector primari a Palma. Vàrem destacar la importància de l'activitat agrícola, la diversificació econòmica i el consum de producte local.

Han estat moltes les reunions durant el darrer any per donar-li forma a diferents propostes dins l'àmbit del parc agrari. Per tal d'establir aliances i lligams entre l'enfortiment de l'agricultura, la diversificació econòmica, l'educació, la innovació, la salut... Ens hem reunit amb responsables de les institucions com la Conselleria d'Agricultura, la Direcció General de Sobirania Alimentària, la Conselleria de Fons Europeus, la Conselleria de Presidència, la Direcció General de Formació Professional, l'Ajuntament de Palma (Medi Ambient, Model de Ciutat, Benestar Social) o amb l'Hospital de Son Espases. També ens hem reunit i hem consolidat col·laboracions amb altres entitats com l'AV del Secar de la Real, l'AV de Son Sardina, Itinerem, Biela y Tierra, Endesa, Alvelal i Platoniq, entre d'altres.

A finals de 2021 es va dur a terme la **2a edició del cicle d'activitats l'ABC de s'Horta de Dalt**, en col·laboració amb l'Àrea de Psiquiatria de l'Hospital de Son Espases. Els pacients del grup d'adults i del grup de joves participaren en diversos tallers d'educació ambiental a l'entorn de l'hospital. Aquest projecte compta amb el suport de la Conselleria de Medi Ambient. En aquesta edició varen col·laborar Arquitectives, GOB Mallorca i la Societat Balear d'Educació Ambiental (SBEA).

Fòrum de la Societat Civil

El Fòrum de la Societat Civil es va crear el 2020 amb l'objectiu de dinamitzar la participació, debatre sobre la transformació i la transició a les Illes Balears i presentar propostes. Palma XXI és una de les 25 entitats membre, que comparteixen la necessitat d'abordar el canvi de model econòmic.

El 4 de novembre es presentava El Futur que Volem, un document que serveix com a full de ruta de la societat civil per a la transició a Balears. Aquest document és fruit de mesos de treball intens de moltes persones del Fòrum per a fer un diagnòstic i consensuar propostes en el que hem anomenat el vector social, el vector ecològic i el vector econòmic.

Entre febrer i juny es va organitzar el I Cicle sobre Transicions. Es varen realitzar 4 jornades orientades a diferents temàtiques (Transició social, Transició ecològica, Transició econòmica i Renda bàsica universal). A cada jornada varen participar especialistes locals, responsables de les institucions i iniciatives d'altres punts de l'Estat, per tal de conèixer altres experiències.

El Fòrum i el gabinet Aliana Alonso han treballat intensament per a donar forma a una proposta d'aliança entre els diferents sectors (públic, privat, societat civil) per tal d'establir un mecanisme de col·laboració que sigui pugui enfortir la societat civil organitzada i que sigui realment transformador.

A més de les diverses assemblees i reunions internes dels grups de treball, Palma XXI ha participat en diverses accions del Fòrum de la Societat Civil:

- **8/10/2021** Taula rodona sobre els Fons Europeus de recuperació Next Generation.
- **15/10/2021** Roda de premsa sobre els Fons Europeus.
- **04/11/2021** Presentació d'El futur que volem a l'Estudi General Lul·lià.
- **11/01/2022** Reunió amb el vicepresident Yllanes.
- **22/02/2022** Jornada sobre Transició Social.
- **22/02/2022** Jornada sobre Transició Ecològica.
- **21/03/2022** Presentació d'esmenes al Decret Llei de mesures urgents per a la sostenibilitat i circularitat del turisme de les Illes Balears.
- **28/04/2022** Jornada sobre Transició Econòmica.
- **03/6/2022** Jornada sobre la Renda Bàsica Universal.
- **05/9/2022** Presentació pública de la proposta d'Aliança PublicoPrivada Transformadora

Esquerra: Reunió amb el vicepresident Yllanes per presentar-li el projecte de l'Observatori de les Transicions, l'11 de gener.

Dreta: Presentació de la proposta d'Aliança Publicoprivada Transformadora que es va fer al Govern el passat 5 de setembre.

PALMAXXI

*Un projecte col·lectiu
per reflexionar i dissenyar
el futur de la ciutat,
amb perspectiva històrica
i participació ciutadana.*

ALIANCES

Fundació
Iniciatives del Mediterrani

TRAMUNTANA XXI PLA DE MALLORCA XXI

ESTUDI GENERAL LUL·LIÀ
DE MALLORCA

Ajuntament de Palma

Universitat
de les Illes Balears

biblioteques
municipals
de Palma

sitibsa

ICTIB
INICIATIVA DE CUSTÒDIA
DEL TERRITORI DE LES ILLES BALEARS

apaema
Associació Agrària Ecològica de Mallorca

arabalears

Diario de Mallorca

Conveni de col·laboració signat amb la Fundació Iniciatives del Mediterrani per a rebre serveis de gestió administrativa, comunicació estratègica i suport tècnic per a projectes.

Col·laboram amb moltes accions i iniciatives de les nostres entitats germanes, Tramuntana XXI i Pla de Mallorca XXI, fent feina en xarxa.

Des de finals de 2020 hem traslladat la nostra seu a l'Estudi General Lul·lià. La nostra intenció és a més contribuir a revitalitzar aquest espai i que sigui un lloc de trobada per a la ciutadania.

Formam part del Consell Municipal de Model de Ciutat i de la Comissió per a la Rehabilitació dels Barris de Llevant. També som membres de la Mesa de Mobilitat.

Hem donat continuïtat al conveni per impulsar conjuntament accions específiques sobre el parc agrari: formació, xerrades, pràctiques, aplicació de tècniques experimentals, etc

Gràcies a un acord amb les Biblioteques municipals de Palma, els llibres de la Biografia de Ciutat es poden consultar a diverses biblioteques de la xarxa.

Mantenim un conveni de col·laboració amb aquesta entitat de la Conselleria de Territori, Energia i Mobilitat, en relació amb la Carta històrica de Palma, disponible per a consulta al visor IDEIB.

Som socis i tenim una vocalia de la Iniciativa de Custòdia del Territori de les Illes Balears.

Som socis de l'Associació de Producció Agrària Ecològica de Mallorca.

Des de 2019 mantenim una aliança amb el diari Ara Balears per a la publicació de continguts a la versió impresa i online.

Enguany hem fet un acord de col·laboració amb Diario de Mallorca per tenir condicions avantatjoses per publicar la nostra revista Ciutat com a suplement del diari. Gràcies a aquest acord hem pogut publicar amb ells 3 números.

ÒRGANS INSTITUCIONALS

Palma XXI és membre dels següents òrgans institucionals:

- **Consell Municipal de Model de Ciutat**, òrgan d'assessorament, consulta i debat de la regidoria de Model de Ciutat, Habitatge Digne i Sostenibilitat de l'Ajuntament de Palma.
- **Observatori del Paisatge**, òrgan d'assessorament, seguiment i impuls a la gestió de l'Estratègia del paisatge del Consell de Mallorca.
- **Taula de Mobilitat**, de l'Àrea de Mobilitat Sostenible

PLATAFORMES CIUTADANES

Palma XXI participa a les següents plataformes ciutadanes:

- **Fòrum de la Societat Civil**, conjunt d'entitats per a la reconstrucció de les Illes Balears que aborda el canvi de model econòmic amb la perspectiva dels reptes socials i laborals, d'emergència climàtica i de col·lapse ecològic.
- **Entitats pel futur de Palma**, conjunt d'entitats que treballen pel futur de la ciutat en els àmbits de l'urbanisme, la mobilitat o l'habitatge, entre d'altres.
- **Plataforma contra els megacreuers**, amb l'objectiu d'aconseguir una gestió del turisme de creuers sostenible en termes ambientals, econòmics i de salut pública, i que no entri en conflicte amb la vida residencial ni amb l'activitat turística.
- **Plataforma per a la protecció de les embarcacions tradicionals mallorquines**

INICIATIVES CIUTADANES A LES QUALS ENS HEM ADHERIT

- **Adhesió a la ILP "Avui per demà"**, impulsada pel GOB, per garantir el benestar de les generacions presents i futures.
- **La Utòpica**, Xarxa d'Iniciatives de Transició Ecosocial al territori balear
- Convocatòria de **Fridays For Future per la mobilitat sostenible** (octubre 2021)
- Convocatòria que fa la Federació d'Associacions de Veïns de Palma per una **ciutat lliure de lloguer turístic a habitatges plurifamiliars** (octubre 2021)
- Convocatòria del **#CollapseTourismDay** (setembre 2022)

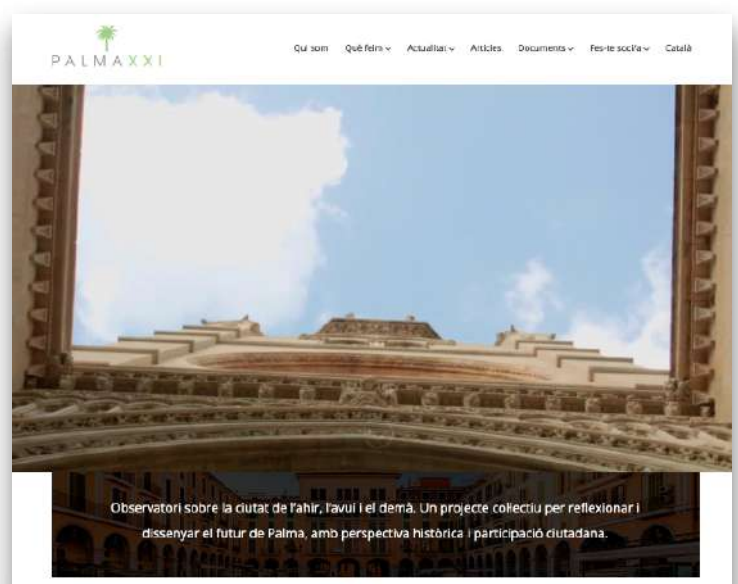
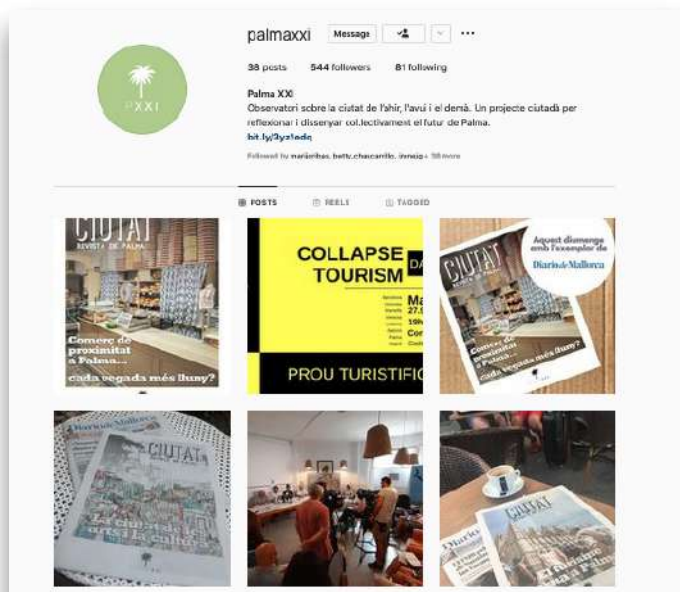
COMUNICACIÓ

La plana web www.palmaxxi.com i els perfils a les xarxes socials Facebook, Twitter, i recentment també Instagram esdevenen la nostra línia de contacte directe amb els socis, sòcies i simpatitzants, i suposen una eina d'informació i difusió de les nostres activitats.

Enguany hem consolidat la nostra plana **web**, nodrint-la amb més continguts, seccions i materials interactius. La idea és que sigui, a més d'una plataforma per informar del que fa la nostra entitat, funcioni com a caixa d'eines amb recursos sobre la ciutat: la Biografia de Ciutat, la carta històrica de Palma, les nostres publicacions, videos amb històries dels barris, etc. Pròximament també estaran disponibles els capítols del documental "Històries de Resistència". En aquest període la web de Palma XXI ha rebut més de 13.300 visites.

Els seguidors als perfils de **xarxes socials** van en constant progressió: comptam amb 1.102 a Twitter, 1029 a Facebook i 542 a Instagram, amb el qual volem acostar-mos a la gent més jove (hem multiplicat per 4 els seguidors).

Enguany hem consolidat la nostra revista, **Ciutat**. I hem fet un salt qualitatiu molt important respecte a la difusió, gràcies a l'**aliança amb Diario de Mallorca**. Al llarg dels seus ja 16 primers números, es recullen temes d'interès sobre Palma, iniciatives de les entitats, entrevistes, articles d'opinió i anàlisi, notícies d'actualitat... En resum, la vida de Palma des del punt de vista dels que l'habitam.

NOSALTRES ALS MITJANS

Tenim una interacció constant amb els mitjans de comunicació, a través de notes de premsa, publicació d'articles d'opinió i contacte directe amb periodistes per a la gestió d'entrevistes i reportatges sobre temes d'interès de l'entitat. Els mitjans ens consideren una font d'informació i opinió de referència sobre temes que tenen a veure amb la ciutat.

A la nostra web podeu veure les aparicions més destacades de Palma XXI als mitjans.

Actes públics

2021

- **03/10** (Estudi General Lul·Lià): Debat sobre el nou PGOU amb Neus Truyol, Joan Riera i Biel Horrach.
- **12/11** (Casal de barri Son Cànaves): Ecosistemes urbans. Taller de bombes de llavors per a totes les edats. (del programa ABC de s'Horta de Dalt, 2a edició)
- **05/11** (Casal de barri Son Cànaves): Construïm un hotel d'insectes. (del programa ABC de s'Horta de Dalt, 2a edició)
- **10/11 i 13/12** Ruta guiada per La Soledat

2022

- **24/02** (Caixafòrum): Conferència "Alimentar-se de territori", a càrrec de Lluïsa Dubon i Juanjo Suárez
- **22-23/03/22** (Estudi General Lul·lià i Monestir del Secar de la Real): Dia Mundial de l'Aigua
- **22/04** (Ca n'Oleo): GeoNight - presentació Carta Històrica de Palma
- **18-26/05** (Fundació Miró i Cine Ciutat): Presentació del documental "Històries de Resistència" i conversatori amb protagonistes
- **08/04, 22/04, 13/05, 27/05, 10/06, 24/06 i 08/07**: Rutes guiades "L'Eixample, pam a pam"
- **05/7** (online) Xerrada "Fora Fums! Emissions dels creuers: impactes sobre la salut i el medi ambient", a càrrec d'Arcadio Barbas i Christian Kopp (NABU).

GESTIÓ INTERNA

Palma XXI està inscrita al Registre Municipal d'Entitats Ciutadanes (RMEC) i ha estat reconeguda com a entitat d'utilitat públicomunicipal.

SOCIS/ES

Actualment, Palma XXI compta amb 90 sòcies i socis. Després de dos anys marcats per la inestabilitat per mor de la pandèmia, que va afectar també especialment les entitats ciutadanes, s'ha tornat a incrementar el nombre de persones que donen el seu suport a l'associació.

El mes de juny es va reprendre l'elaboració del butlletí mensual de Palma XXI, amb l'objectiu de comunicar d'una manera àgil i ràpida l'actualitat de l'entitat als socis i a les persones interessades.

SUBVENCIONS

Durant el 2022, Palma XXI ha rebut subvencions per a projectes per part de:

- Govern de les Illes Balears. De la Conselleria de Medi Ambient i Territori, per a la tercera edició de "L'abc de s'Horta de Dalt: agroecologia, biodiversitat i consum responsable".
- Consell de Mallorca. Del Departament de Cultura, Patrimoni i Política Lingüística, per a l'edició de "La ciutat en transició 2022".
- Ajuntament de Palma. De l'Àrea de Justícia Social, Feminisme i LGTBI, per a "Les dones de l'Eixample" i per al cinefòrum "Històries de Resistència".
- Colonya-Caixa Pollença. De la Fundació Guillem Cifre i Colonya, per a l'anuari de la ciutat 2022.

EQUIP

Actualment formen part de la junta directiva nou persones amb reconeguda trajectòria en diferents especialitats. A més, l'associació compta amb el suport i la col·laboració puntual en determinats projectes de socis i altres persones properes a l'entitat.

Palma XXI compta amb el suport d'un tècnic per a la gestió de projectes i tasques administratives i amb el suport d'una tècnica en comunicació. Aquest suport és possible gràcies al conveni de col·laboració signat amb la Fundació Iniciatives del Mediterrani, que també contempla altres aspectes com l'ús compartit de l'oficina o el suport en l'assessoria comptable i fiscal.

RESUM ECONÒMIC

Anualment realitzam el resum econòmic de l'entitat, amb el balanç d'ingressos i despeses, que està a disposició de les persones interessades a la pàgina web de Palma XXI.

Epíleg

CAP A ON HAURÍEM D'ANAR ELS PRÒXIMS ANYS?

Fa sis anys una dotzena de persones vàrem crear Palma XXI. Hem fet moltes coses i ens hem guanyat un espai institucional a la ciutat... així i tot, queda molt per fer.

En la introducció de la nostra Biografia breu de Ciutat dèiem:

«Es fa imprescindible analitzar aquest passat i pensar què hem de fer pel futur de Palma. Moltes ciutats europees com Venècia, Florència, Viena, Berlín, Amsterdam, Praga o Barcelona, de diferent mida i característiques, però totes amb molt èxit de demanda turística, estan pensant i actuant en com lidiar amb el turisme de masses que les fa insostenibles. Com fer perquè els residents dels centres històrics no abandonin la ciutat?»

Una cosa que semblava impossible s'ha aconseguit a Venècia: treure els megacreuers de la ciutat i fer-los arribar 10 km lluny, i això ha minvat molt el tràfic d'aquests grans bucs, per ara. També posen en marxa un altre instrument molt potent, una taxa als «excursionistes» d'un dia, als que no pernocten. Segons el batle de Venècia els diners aniran destinats a millorar la qualitat de vida dels residents.

Sense ciutadania no hi ha ciutat. Obvietat que sembla que no tothom entén. Els ciutadans i ciutadanes de sempre, els que havien vingut a viure al centre fa uns anys, o se'n van o esperen anar-se'n. Els seus fills i filles no viuran al centre. Moltes cases es venen a estrangers que paguen molt i que no fan vida de barri ni de ciutat. El centre és per fer negoci i oci. Punt.

I l'Eixample? Alguns barris estan rebent una nova vitalitat per moltes persones que s'hi instal·len, però no hi ha projecte ciutadà per aquesta zona de Palma. El més rellevant són els eixos cívics i el procés va com va, d'esquena a la ciutadania. Projectes com el del quarter de Son Busquets, o el de l'antiga presó o el del Nou Llevant, van tan lents que no es veuen.

Al meu entendre Palma XXI ha de continuar defensant la ciutat antiga i els seus ciutadans, restituint al màxim la vida quotidiana normal i rebaixant la intensitat turística. Hauria de ser capaç també d'impulsar un Eixample amb més qualitat arquitectònica i de vida, amb menys cotxes, més places i serveis públics.

Però és la perifèria, amb la quantitat d'espai potencialment agrícola, la que hauria de copsar bona part de la nostra energia com a entitat. Lluïsa Dubon ha obert un camí amb moltes dificultats que s'ha de convertir en una avinguda, la que connecti el camp amb la ciutat, com era fa més de 100 anys i que ara tornam a veure com a imprescindible. Una ciutat que faci vida urbana moderna i cosmopolita i que al seu voltant tengui una vida agroecològica dinàmica.

Tot això no serà possible sense una junta directiva renovada, amb persones més joves que les dues juntes anteriors, persones que connectin amb les generacions que venen i que despleguin activitats basades en una estimació per la ciutat del segle XXI, com nosaltres la vàrem tenir pel segle XX.

Jaume Garau Salas

SECRETARI DE PALMA XXI

Foto: J4um3.

ANUARI
2022

PALMAXXI

